

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Kvalifikasjonskrav. Avvisning av leverandør. Ulovlig direkte anskaffelse. Vesentlig endring av kontrakt.

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for inngåelse av rammeavtaler for tømrer- og snekkertjenester. Klager anførte at innklagede hadde brutt anskaffelsesforskriften § 24-2 første ledd bokstav a) ved ikke å avvise den leverandøren som ble rangert som nummer én i konkurransen, som følge av manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskravet om å være aktiv og godkjent lærlingbedrift. Anførselen førte ikke frem. Klager anførte også at kontrakten var vesentlig endret, og at innklagede dermed hadde foretatt en ulovlig direkte anskaffelse, som følge av manglende oppfølging av kravet til bruk av lærlinger ved kontraktsgjennomføring. Heller ikke denne anførselen førte frem.

Klagenemndas avgjørelse 11. mars 2021 i sak 2020/963

Klager: Botnebygg AS

Innklaget: Holmestrand kommune

Klagenemndas medlemmer: Bjørn Berg, Karin Fløistad og Arnt Skjefstad

Bakgrunn:

- (1) Holmestrand kommune (heretter *innklagede*) kunngjorde 9. mars 2020 en åpen anbudskonkurranse for inngåelse av rammeavtaler om kjøp av tømrer- og snekkertjenester. Anskaffelsens verdi ble i konkurransegrunnlaget estimert til 10,5 millioner kroner over fire år (2+1+1). Tilbudsfrist ble satt til 28. april 2020.
- (2) I konkurransegrunnlaget punkt 3.1 («*Anskaffelsens formål og innhold*») var det opplyst at «*[a]nskaffelsen skal dekke oppdragsgivers løpende behov for tømrer- og snekkertjenester. Innholdet i avtalen er vedlikehold, rehabilitering, reparasjoner og andre mindre tømrer- og snekkerarbeider.*»
- (3) Det skulle inngås parallelle rammeavtaler med tre leverandører, forutsatt at det var et tilstrekkelig antall egnede leverandører og tilbud.
- (4) Som vedlegg til konkurransegrunnlaget fulgte blant annet «*Bilag 1 – Kravspesifikasjon*», «*Bilag 3 – Tildelingsavtaler*», «*Bilag 4 – Prosedyre for tildeling av kontrakter under rammeavtalen*» og «*Bilag 5 – Seriositetsbestemmelser*».
- (5) Kontrakt skulle tildeles på bakgrunn av tildelingskriteriene «*Pris*», som talte 60 prosent, og «*Kvalitet*», som talte 40 prosent.

- (6) Kvalifikasjonskravene fremgikk av konkurransegrunnlaget kapittel 8, der det i punkt 8.1 stod at *«Kvalifikasjonskravene er absolutte krav. Manglende oppfylning av kvalifikasjonskrav vil medføre avvisning fra konkurransen, jf. FOA § 24-2.»*

- (7) I punkt 8.2 (*«Dokumentasjonskrav»*) var det blant annet opplyst at:

«For å bli kvalifisert må leverandøren erklære i det elektroniske egenerklæringsskjema (ESPD-skjemaet) at han oppfyller samtlige av de kvalifikasjonskravene som er oppgitt nedenfor. Tilbyder bør sette av god tid til utfylling av ESPD-skjema. [...]. De leverandørene som blir tildelt kontakt skal før kontrakt inngås dokumentere oppfyllelse av kvalifikasjonskravene i henhold til de opplyste dokumentasjonskrav. Oppdragsgiveren kan i tillegg på ethvert tidspunkt i konkurransen be leverandørene levere alle eller deler av dokumentasjonsbevisene dersom det er nødvendig for å sikre at konkurransen gjennomføres på riktig måte.»

- (8) I punkt 8.6 (*«Krav til tekniske og faglige kvalifikasjoner»*) var ett av kravene at *«Leverandør skal være godkjent og aktiv lærlingbedrift.»* Dette skulle dokumenteres ved:

«Erklæring fra leverandør om tilknytning til offentlig godkjent lærlingeordning som gjelder ved kontraktsgjennomføring.

Det må kunne dokumenteres at man har, eller planlegger å ta inn lærlinger.»

- (9) I konkurransegrunnlaget bilag 5, var det stilt en rekke *«Seriositetskrav»*. I punkt 4 var det stilt krav om lærlinger, der det blant annet fremgikk:

«Det er et krav at leverandører er tilknyttet en lærlingordning og at en eller flere lærlinger deltar i utførelsen av kontraktarbeidet innenfor bygg- og anleggsgagnene, jf. forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter.

For denne kontrakten gjelder i tillegg følgende: [Byggherren må i den enkelte konkurranse vurdere om tilleggskravet i dette avsnittet (7 %) er forholdsmessig. Dersom kravet ikke er forholdsmessig må dette avsnittet slettes eller prosentsetningen endres. I enkelte kontrakter kan det også være aktuelt å stille et strengere prosentkrav.]

Ved utførelsen av kontraktarbeidet skal minimum 7% av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsgagnene samlet (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, samt anleggsgartnerfaget) utføres av lærlinger, jf. opplæringslova § 4-1. Kravet kan delvis oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5.

Kravet kan oppfylles av leverandøren og en eller flere av hans underleverandører.

[...]

Leverandøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktarbeidet, dokumentere at kravene vil bli oppfylt. Ved kontraktsavslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Byggherren kan holde tilbake inntil 5 promille av kontraktssummen dersom ovennevnte krav misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen avkortes vederlaget med inntil 5 promille av kontraktssummen.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, eller dersom det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan byggherren stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.»

- (10) I konkurransegrunnlaget punkt 3.5 var avropsmekanismen nærmere beskrevet.
- (11) Innen tilbudsfristen mottok innklagede tilbud fra 14 leverandører, herunder fra Steam Clean Buskerud AS (heretter *Steam Clean*), og Botnebygg AS (heretter *klager*).
- (12) I tilbudet til Steam Clean var det vedlagt informasjon fra nettstedet vilbli.no, der det stod at Steam Clean var «*Lærebedrift*» og hadde et opplæringsstilbud i tømrerfaget inntil tre år.
- (13) Til kravet om at leverandøren skal være godkjent og aktiv lærlingbedrift, hadde Steam Clean i Mercell under overskriften «*Kvalifisert*», skrevet «*Ja*», og inngitt følgende kommentar:

«Vi har tidligere hatt lærlinger, men har ingen per dags dato. Vi har vært i kontakt med Jan Paulsen Tlf [...] via Drammen yrkesskole og meldt ønske om å få ny lærling. Legger ved utskrift fra kommunen hvor dere ser at vi ligger som godkjent lærlingbedrift.»

- (14) Klagers kommentar til dette kravet, inngitt 27. april 2020, var «*Vi har pr. i dag 2 stk. lærlinger*».
- (15) I brev fra Buskerud fylkeskommune til Steam Clean datert 18. mai 2020, som gjaldt utplassering av elev fra Åssiden vgs., fremgikk det blant annet at:

«Vi viser til avtale og takker for den velvilje De har vist ved å ta imot elev fra oss. Eleven går nå på VGI bygg- og anleggsteknikk og ønsker å gå i retning tømrer. Elev kan være utplassert mandag og tirsdag i en periode. Starter opp utplassering fra mandag 25. mai.

Personalia på elev som møter: [...]

Skulle det være ønskelig med kontakt med skolen, vennligst ta kontakt med faglærer Jan Paulsen [...].»

- (16) I tildelingsbrev datert 20. mai 2020 ble det opplyst at rammeavtaler ville tildeles Steam Clean, Svein Roar Andersen AS Murmester og klager, rangert som nummer én, to og tre.
- (17) Klager påklaget 29. mai 2020 tildelingen via Mercell, med påstand om at Steam Clean skulle vært avvist fra konkurransen:

«Hei. [...]

Vinner av konkurransen skal avvises, da det ikke er dokumentert riktig med henvisning til kvalifikasjonskrav C - Teknisk/faglige kvalifikasjoner under punkt lærlinger. De har

ikke lærlinger og har ikke dokumentert at de er aktive i forsøk på å anskaffe dette. Sjekket med lærlingekontoret i Buskerud. [...]»

- (18) Dette ble besvart av innklagede samme dag:

«[...] Steam Clean Buskerud AS har i tilbudet sitt levert dokumentasjon for at de er en godkjent lærebedrift, og bekrefter skriftlig i tilbudet sitt at de har søkt etter lærling. De har i tilbudet sitt skriftlig oppgitt sted og kontaktperson med kontaktinfo hvor de har søkt ny lærling. Steam Clean Buskerud AS oppfyller etter vår vurdering kvalifikasjonskravet.»

- (19) Rammeavtalen med Steam Clean ble signert 5. juni 2020. Klager signerte rammeavtalen 16. juni 2020.

- (20) Etter inngåelse av rammeavtalene har det etter det opplyste vært gjennomført én minikonkurranse, som gjaldt *«Utbedring/renovering av bærestolper Hof Skole»*. Det var utarbeidet et eget konkurransegrunnlag for minikonkurransen og konkurransen var beskrevet som et hasteoppdrag. Pris var eneste tildelingskriterium. Tilbudsfrist var 4. desember 2020.

- (21) I minikonkurransen var det vedlagt *«Spesielle kontraktskrav»*. Blant disse inngikk seriositetsbestemmelsene fra konkurransegrunnlaget bilag 5, herunder kravet om at minimum syv prosent av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsfagene samlet, skal utføres av lærlinger.

- (22) På bakgrunn av spørsmål fra innklagede i forbindelse med gjennomføring av minikonkurransen, la Steam Clean etter det opplyste følgende svar inn i Mercell 8. desember 2020:

«Lær[l]ingeordning:

Vi bekrefter med dette at vi oppfyller kontraktsvilkårene med lærling som kan utføre 7% av arbeidstimene. Vi har egen lærling fom. 4 januar 2021.

Lærlingen heter: [...]»

- (23) Steam Clean vant minikonkurransen, med en tilbudspris på 4 343 016 kroner. Kontrakt ble inngått 16. desember 2020, og har en varighet fra 15. desember 2020 til 16. august 2021.

- (24) På bakgrunn av spørsmål fra klager, ba innklagede Steam Clean forklare seg om selskapets status som godkjent lærlingbedrift og inntak av lærlinger. Til dette svarte Steam Clean på e-post 17. desember 2020 blant annet at:

«[...] Vi har gjennom flere år hatt en fast kontaktperson Åssiden vg skole når det gjelder lærlingekandidater. Vi har i løpet av de siste to årene ytret ønske til yrkesskolen om ny lærling. Vi hadde en kandidat innom våren 2020 som var på utplassering for evt [å] gå inn på en lærlingkontrakt. Han dukket plutselig ikke opp til avtale hos oss og det viste seg at han visstnok hadde valgt en annen yrkesretning i stedet, så planen opphørte. Etter dette ytret vi ønske om ny kandidat. Vi fikk en ny kandidat på prøvetid 2020 som da evt kunne starte læretid hos oss i mars 2021. Vi håpet at han kunne være en egnet kandidat for å bruke på arbeid for Holmestrand kommune.

Dette kan også dokumenteres av vår kontaktperson Paulsen v/Åssiden vg skole tlf [...].

Etter disse rundene med kandidater så vi ikke for oss at vi i mellomtiden har falt ut av nasjonalt register for godkjente lærlingebedrifter pga ett opphold på to år. Dette er kanskje noe lærlingenemnda burde opplyse bedrifter om. Vi tar selvfølgelig utgangspunkt i at vi er godkjent når vi får tildelt kandidater og står på lista til Viken fylkeskommune over lærlingebedrifter. Det var dette registeret vi viste til i vår søknad om rammeavtale.

Vi har satt i gang godkjenningsprosessen på nytt og lærlingen som skulle begynne i mars har allerede kontrakt fom 4 januar 2021 hos oss. [...]»

- (25) Viken fylkeskommune sendte 18. desember 2020 brev til Steam Clean med svar på «Søknad om godkjenning som lærebedrift i Tømrerfaget», der det blant annet fremgikk at:

«Vi har gleden av å meddele at Steam Clean Buskerud as er godkjent som lærebedrift i tømrerfaget. Godkjenningen forlenges ved inntak av lærlinger og vil utløpe 31.12 to år etter at siste lærekontrakt i faget er avsluttet. [...]»

- (26) Steam Clean signerte lærekontrakt med lærlingen 21. desember 2020. Læretidens oppstart var 4. januar 2021.

- (27) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser 11. desember 2020.

- (28) Nemndsmøte i saken ble avholdt 1. mars 2021.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (29) Innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise Steam Clean fra konkurransen som følge av at selskapet ikke oppfylte kvalifikasjonskravet om å være «godkjent og aktiv lærlingbedrift». Steam Clean har ikke hatt lærling siden 2016 og falt dermed ut som godkjent lærebedrift hos fylket to år etter dette.
- (30) Innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse ved å tildele kontrakt til Steam Clean i en minikonkurranse, uten at selskapet oppfyller krav til bruk av lærlinger. Dette utgjør en vesentlig endring av kontrakten.
- (31) Innklagedes manglende oppfølging av at det ikke ble brukt lærlinger medfører at kontrakten er vesentlig endret, og at innklagede dermed har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (32) Klagers anførsel om avvisning av Steam Clean må avvises fordi den er for sent fremsatt, jf. klagenemndsforskriften § 6 andre ledd.
- (33) Det bestrides uansett at innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise Steam Clean som følge av manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskravet om å være «godkjent og aktiv lærlingbedrift».

- (34) Tildeling av kontrakt til Steam Clean etter minikonkurranse innebærer ikke at kontrakten er vesentlig endret, og dermed utgjør en ulovlig direkte anskaffelse. Steam Clean har både forsøkt, og lykkes med å skaffe en lærling, men da først fra 4. januar 2021. Dette var før arbeidene etter minikonkurransen skulle starte, og innklagede så dermed ingen problemer med å tildele oppdraget til rimeligste tilbyder som var Steam Clean.
- (35) Det bestrides at innklagede har brutt regelverket som følge av manglende oppfølging av bruk av lærlinger. Manglende bruk av lærling skal ifølge seriøsitetsbestemmelsene punkt 4, vurderes på bakgrunn av inngitte timelister, ved kontrakts-/prosjektavslutning. Steam Clean har ikke startet på arbeidene som var gjenstand for minikonkurranse, men har uttalt at de kommer til å ha en lærling som skal arbeide syv prosent av kontrakten. Hvorvidt dette faktisk skjer, gjenstår å se. Det kan ikke være en ulovlig direkte anskaffelse at innklagede ikke har iverksatt misligholdsbeføyelser for ett mislighold som ikke har funnet sted.
- (36) Når det gjelder perioden fra inngåelse av rammeavtale frem til minikonkurransen ble avholdt, har det ikke vært en slik aktivitet på avtalen fra Steam Clean at det har vært naturlig å kreve dokumentasjon for at selskapet har forsøkt å få, eller har lærlinger. Frem til innklagede sendte forespørsel om bruk av lærlinger, hadde Steam Clean bare fakturert innklagede for ca. kr 45 000 kroner.

Klagenemndas vurdering:

- (37) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Konkurransen gjelder inngåelse av rammeavtaler for tømmer- og snekkertjenester, som er en tjenesteanskaffelse. Anskaffelsens verdi er estimert til 10,5 millioner kroner over fire år. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser 17. juni 2016 nr. 73 følger anskaffelsen forskrift om offentlige anskaffelser 12. august 2016 nr. 974 del I og del III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.
- (38) Rammeavtale med Steam Clean ble signert 5. juni 2020, mens rammeavtale med klager ble signert 16. juni 2020. Klagen er datert 11. desember 2020, og ble oversendt innklagede 16. desember 2020. Det følger av klagenemndsforordningen § 13a annet ledd at klage på en ulovlig direkte anskaffelse kan fremsettes inntil to år fra kontrakt er inngått. Klagers anførsler om at innklagede har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse er dermed fremsatt rettidig.
- (39) På bakgrunn av resultatet finner ikke nemnda grunn til å ta stilling til om klagers anførsel om at Steam Clean skulle vært avvist fra konkurransen er fremsatt for sent, jf. klagenemndsforordningen § 6 andre ledd.

Avvisning av Steam Clean

- (40) Klagenemnda tar først stilling til om innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise Steam Clean fra konkurransen.
- (41) Det følger av forordningen § 24-2 første ledd bokstav a) at oppdragsgiver «skal» avvise en leverandør «som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene.»
- (42) Den konkrete vurderingen av om en leverandør tilfredsstiller kvalifikasjonskravene, er en vurdering som klagenemnda i begrenset grad kan prøve. Klagenemnda kan imidlertid prøve fullt ut om vurderingen er basert på de forholdene som kvalifikasjonskravet gir

anvisning på, det vil si om vurderingen ligger innenfor de rammene for kvalifikasjonsvurderingen konkurransegrunnlaget trekker opp.

- (43) Disse rammene må fastlegges i samsvar med hva en alminnelig opplyst leverandør med rimelighet kan legge til grunn at kravet etterspør. Dette medfører at ordlyden i kvalifikasjonskravet, dokumentasjonskravene og hva anskaffelsen gjelder, vil stå sentralt.
- (44) Ett av kvalifikasjonskravene var i denne saken at «*Leverandør skal være godkjent og aktiv lærlingbedrift.*».
- (45) Dokumentasjonskravet var som nevnt en «*[e]rklæring fra leverandør om tilknytning til offentlig godkjent lærlingeordning som gjelder ved kontraktsgjennomføring. Det må kunne dokumenteres at man har, eller planlegger å ta inn lærlinger.*»
- (46) Steam Clean erklærte i Merzell at selskapet oppfylte kravet, og oppga at selskapet hadde vært i kontakt med Drammen yrkesskole og meldt ønske om å få ny lærling, med referanse til kontaktperson. I tilbudet var det også inntatt en utskrift fra vilbli.no¹, der det stod at Steam Clean var «*Lærebedrift*» og hadde et opplæringstilbud i tømrerfaget inntil tre år.
- (47) På denne bakgrunn vurderte innklagede det slik at Steam Clean oppfylte kvalifikasjonskravet.
- (48) I utgangspunktet må oppdragsgiver kunne stole på opplysninger gitt i et tilbud, med mindre det foreligger andre forhold eller opplysninger i saken som gir grunn til å foreta nærmere undersøkelser.
- (49) Det er enighet om at Steam Clean, den 14. oktober 2018, falt ut av ordningen for godkjente lærlingbedrifter. Ny godkjenning som lærebedrift ble utstedt av Viken fylkeskommune den 18. desember 2020.
- (50) Slik saken er opplyst ble imidlertid ikke innklagede oppmerksom på dette før 17. desember 2020. Den omstendighet at Steam Clean var falt ut av lærlingordningen, var altså ikke noe innklagede var klar over på tidspunktet for kvalifikasjonsvurderingen. Slik klagenemnda ser det, var det heller ingenting i Steam Cleans tilbud som ga innklagede grunn til å tvile på at selskapet var en godkjent og aktiv lærlingbedrift.
- (51) Klager fremsatte påstand i Merzell 29. mai 2020 om at Steam Clean ikke hadde lærlinger og selskapet ikke hadde dokumentert at de var aktive i forsøk på å skaffe dette. Det ble opplyst at klager hadde vært i kontakt med lærlingekontoret i Buskerud.
- (52) Sett i lys av den dokumentasjonen Steam Clean leverte, samt den skriftlige bekreftelsen på at selskapet hadde søkt om lærling med henvisning til kontaktperson, kan ikke nemnda se at klagers påstand ga innklagede plikt til å nærmere undersøke riktigheten av opplysningene.

¹ Vilbli.no er en informasjonstjeneste for søkere til videregående opplæring som Fylkeskommunene, KS og Utdanningsdirektoratet har gått sammen om å etablere. Her finner søkerne oppdatert og kvalitetssikret informasjon om videregående opplæring til enhver tid, ref. <https://www.vilbli.no/nb/nb/no/om-vilbli-no/a/030680>

- (53) Nemnda har derfor ingen rettslige innvendinger til innklagedes vurdering av at Steam Clean oppfylte kvalifikasjonskravet.

Ulovlig direkte anskaffelse

- (54) Klager anfører at innklagedes manglende oppfølging av at det ikke ble brukt lærlinger medfører at kontrakten er vesentlig endret, og at innklagede dermed har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse
- (55) En ulovlig direkte anskaffelse er «*en anskaffelse som ikke er kunngjort, selv om det foreligger en kunngjøringsplikt*», se blant annet merknadene til lov om offentlig anskaffelser § 12 i Prop.51 L (2015-2016) og klagenemndas avgjørelse i sak 2017/33 premiss (17). Dette gjelder også tilfeller hvor innholdet i kontrakten er vesentlig endret sammenlignet med det som ble kunngjort. Man står i slike tilfeller overfor en ny kontrakt, som oppdragsgiver skulle ha kunngjort i henhold til regelverket, jf. eksempelvis klagenemndas gebyrvedtak i sak 2019/29 avsnitt 38 med videre henvisninger. Oppdragsgivers mangelfulle håndhevelse av kontrakten kan etter omstendighetene anses som en vesentlig endring av kontrakten, se klagenemndas avgjørelse i sak 2015/27 og 2017/344.
- (56) Et krav både i minikonkurransen og i konkurransen om selve rammeavtalene, var at minimum syv prosent av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsfagene samlet, skulle utføres av lærlinger.
- (57) Steam Clean fikk som nevnt ny godkjenning som lærebedrift fra Viken fylkeskommune 18. desember 2020. Lærlingkontrakt ble inngått 21. desember 2020, med oppstart fra 4. januar 2021. Arbeidet med renovering av Hof skole, som var gjenstand for den aktuelle minikonkurransen, ble etter det opplyste påbegynt etter 4. januar 2021. Arbeidet er planlagt å vare frem til 16. august 2021.
- (58) For så vidt gjelder minikonkurransen, kan klagenemnda dermed ikke se at det foreligger noe mislighold av kravet om at syv prosent av arbeidede timer skal utføres av lærlinger.
- (59) Klagenemnda kan heller ikke se at innklagede, ved å inngå den aktuelle avropsavtalen med Steam Clean, har akseptert en vesentlig endring av kontrakten, jf. klagers anførsel om dette.
- (60) Når det gjelder arbeider som Steam Clean har utført utenom den ovennevnte minikonkurransen, har innklagede opplyst at det fra kontraktsinngåelse frem til tilbudsfrist i minikonkurransen 4. desember 2020, er foretatt avrop for omtrent 200 000 kroner totalt.
- (61) Det er enighet om at Steam Clean ikke har hatt lærling i denne perioden.
- (62) For at oppdragsgivers mangelfulle oppfølging av leverandørens kontraktsmislighold skal anses som en ulovlig direkte anskaffelse, kreves det imidlertid at den mangelfulle oppfølgingen kan likestilles med at kontrakten er vesentlig endret, jf. klagenemndas avgjørelse i sak 2017/344 avsnitt 34.
- (63) Slik saken er opplyst, kontaktet innklagede Steam Clean i forbindelse med gjennomføring av minikonkurransen angående bruk av lærlinger. Steam Clean skal da ha bekreftet i

Mercell 8. desember 2020 at selskapet oppfyller kontraktsvilkårene bruk av lærling, og at selskapet hadde egen lærling fra og med 4. januar 2021.

- (64) Innklagede kontaktet også Steam Clean angående selskapets status som godkjent lærlingbedrift. I Steam Cleans svar 17. desember 2020 fremgikk det blant annet at selskapet hadde en kandidat innom våren 2020 på utplassering for eventuelt å gå inn på en lærlingkontrakt, men som ikke dukket opp. Steam Clean hadde fått på plass en ny lærling som skulle begynne 4. januar 2021.
- (65) Ved begge innklagedes henvendelser oppga Steam Clean at ny lærling ville være på plass fra 4. januar 2021.
- (66) Innklagede har ikke gjort gjeldende noen misligholdsbeføyelser overfor Steam Clean. Ifølge punkt 4 i seriøsitetskravene kunne innklagede holde tilbake inntil 5 promille av kontraktssummen dersom kravet om bruk av lærlinger, ble misligholdt. En slik misligholdsbeføyelse ville i tilfelle innebære et lite beløp. Nemnda kan heller ikke se at det ut fra anskaffelsesregelverkets forbud mot vesentlige endringer, kan utledes et krav om at en slik misligholdsbeføyelse skulle vært gjort gjeldende.
- (67) Klagenemnda kan på denne bakgrunn ikke se at innklagede har unnlatt å følge opp kontrakten på en måte som kan likestilles med at kontrakten er vesentlig endret.
- (68) Klagers anførsel om ulovlig direkte anskaffelse som følge av manglende oppfølging av bruk av lærlinger, kan etter dette ikke føre frem.

Konklusjon:

Holmestrand kommune har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Arnt Skjefstad

Dokumentet er godkjent elektronisk